

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P., s.r.o.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpeného JUDr. M. B., advokátom so sídlom v P., proti žalovanému **M.**, so sídlom v P., zastúpenému JUDr. J. S., advokátom so sídlom v P., za účasti obchodnej spoločnosti C., s.r.o. so sídlom v P., IČO: X., zastúpenej JUDr. M. S., advokátom so sídlom v P., **o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7 C 73/2010, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 8. marca 2011 sp. zn. 5 Co 127/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad rozsudkom z 24. marca 2006 č.k. 7 C 218/2002-255 určil, že žaloba, ktorou sa S., s.r.o. domáhal voči M. zaplata 20 368 575 Sk s príslušenstvom, „je dôvodná“. Vychádzal z toho, že účastníci konania uzavreli 5. mája 1997 zmluvu o výstavbe podkrovných bytov a nebytových priestorov v zmysle § 22 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Žalobca začal s prípravnými a projektovými prácami spojenými s realizáciou výstavby, žalovaný sa ale ustanoveniami tejto zmluvy neriadil. Žalobou uplatnená suma pozostáva z náhrady za: a/ za prípravné a projektové práce, b/ ušlý zisk, c/ poškodenie povesti a dobrého mena žalobcu. Súd prvého stupňa mal výsledkami vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca mal v súvislosti s plnením zmluvy výdavky a že mu konaním žalovaného vznikla škoda. Rozhodol preto, že základ žalobou uplatneného nároku je daný; výšku náhrady výdavkov a spôsobenej škody zatiaľ nezisťoval (§ 152 ods. 2 O.s.p.).

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 8. februára 2007 sp. zn. 13 Co 6/2006 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že „základ žalobného nároku je opodstatnený“. V odôvodnení uviedol, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec sčasti nesprávne právne posúdil v otázke čiastočnej neplatnosti zmluvy o výstavbe podkrovných bytov a nebytových priestorov a k čiastočne nesprávnym záverom dospel tiež v otázke premlčania žalobou uplatneného práva. V konečnom dôsledku ale o samom základe rozhodol vecne správne. Keďže nesprávne formuloval výrok svojho medzitýmneho rozsudku, odvolací súd zmenil výrok tohto rozhodnutia „na jeho zákonné znenie“.

M. podalo návrh na obnovu konania, ktorým napadlo rozsudok Krajského súdu v Prešove z 8. februára 2007 sp. zn. 13 Co 6/2006 z dôvodov uvedených v § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p. Obchodná spoločnosť P., s.r.o. (právny nástupca S., s.r.o.) vo vyjadrení k tomuto návrhu a tiež v priebehu celého konania popierala, že by boli dané dôvody obnovy konania [pozn. dovolacieho súdu: súdy nižších stupňov sa neriadili zásadou, že v rozhodnutiach o návrhu na obnovu konania treba označovať účastníkov konania podľa ich procesného postavenia v pôvodnom konaní (dovolací súd účastníkov konania označil v súlade s touto zásadou)].

Okresný súd Poprad uznesením z 11. augusta 2010 č.k. 7 C 73/2010-52 návrh na obnovu konania zamietol; rozhodol tiež o trovách konania. V odôvodnení vysvetlil procesnoprávnu podstatu návrhu na obnovu konania a zákonom stanovené predpoklady prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku (§ 228 O.s.p.). Uviedol, že v ustanovení 230 O.s.p. ide o kombináciu (plynutia) dvoch lehôt – subjektívnej a objektívnej. Objektívna 3-ročná lehota plynie od právoplatnosti rozsudku; subjektívna 3-mesačná lehota plynie v rámci tejto objektívnej lehoty, jej začiatkom je moment, v ktorom sa ten, kto obnovu navrhuje, dozvedel o dôvode obnovy, alebo v ktorom ho mohol uplatniť. I keď M. podalo návrh na obnovu konania pred uplynutím objektívnej lehoty (§ 230 ods. 2 O.s.p.), nepodalo ho v rámci subjektívnej lehoty (§ 230 ods. 1 O.s.p.). Tento záver odôvodnil súd prvého stupňa tým, že tvrdeným dôvodom obnovy konania mal byť spis Okresného úradu v Poprade č. O. a z neho vyplývajúce skutočnosti, ktoré M. údajne nemohlo bez svojej viny uplatniť v pôvodnom konaní, pretože o ich existencii nevedelo. Podľa právneho názoru súdu prvého stupňa ale táto argumentácia neobstojí. Zo spisu Okresného súdu Poprad sp. zn. 8 C 174/2003

totiž vyplýva, že M. vedelo o existencii spisu Okresného úradu v Poprade č. O. najneskôr v roku 2003, kedy malo k dispozícii rozhodnutie tohto úradu z 22. mája 2000 č. O. o zastavení konania. Uvedené rozhodnutie okresného úradu sa nachádza aj v spise Okresného súdu Poprad sp. zn. 7 C 218/2002. Z toho súd prvého stupňa vyvodil záver, že M. nič nebránilo navrhnúť už v pôvodnom konaní dokazovanie predmetným spisom okresného úradu za účelom preukázania tých skutočností, z ktorých vyvodzuje prípustnosť obnovy konania. Návrh na obnovu konania preto zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil poukázaním na § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením z 8. marca 2011 sp. zn. 5 Co 127/2010 uznesenie Okresného súdu Poprad z 11. augusta 2010 č.k. 7 C 73/2010-52 potvrdil vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh na obnovu konania, a zrušil vo výroku o trovách konania. Potvrdzujúci výrok odôvodnil odvolací súd tým, že M. už v roku 2003 vedelo o existencii rozhodnutia Okresného úradu v Poprade z 22. mája 2000 č. O. o zastavení konania a z neho vyplývajúce údaje mu v dostatočnej miere už v pôvodnom konaní umožňovali navrhovať dokazovanie na preukázanie skutočností, na ktoré poukazuje v návrhu na obnovu konania. Zrušujúci výrok odôvodnil tým, že výrok uznesenia súdu prvého stupňa o náhrade trov konania je nepreskúmateľný (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.).

M. podalo dovolanie „proti všetkým“ výrokom uznesenia Krajského súdu v Prešove z 8. marca 2011 sp. zn. 5 Co 127/2010 s odôvodnením, že mu odvolací súd odňal možnosť pred súdom konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 písm. f/ O.s.p.) a v konaní došlo k tzv. inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). K procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo tým, že súdy oboch nižších stupňov sa zužujúco orientovali iba na jeden z viacerých dôvodov obnovy konania (existenciu rozhodnutia Okresného úradu v Poprade z 22. mája 2000 č. O. o zastavení konania) a vôbec sa nezaoberali ďalším dôkazom zakladajúcim prípustnosť a opodstatnenosť tohto opravného prostriedku, a to rozhodnutím Okresného úradu v Poprade zo 6. marca 2000 č. O., ktorým bolo konanie prerušené. Toto rozhodnutie mu nebolo doručené a o jeho existencii ani nevedelo. S týmto dôkazom súvisia tiež ďalšie dôkazy – spis Správy katastra v Poprade sp. zn. V., zmluva o výstavbe podkrovných bytov v bloku Orava z 12. mája 1997 a dodatok č. 1 k nej, ktoré neboli vykonané len z dôvodu, že M. nepoznalo obsah rozhodnutia o prerušení predmetného konania okresného úradu. Skutočnosť, že toto konanie bolo

prerušené, bola síce známa už v pôvodnom konaní, dovolateľ ale nepoznal konkrétne dôvody prerušenia konania. Podľa jeho právneho názoru nie je rozhodujúce to, či už v pôvodnom konaní mal možnosť navrhnúť dokazovanie spisom Okresného úradu v Poprade č. O., ale to, či poznal jeho obsah a či toto dokazovanie bolo možné vykonať. Pokiaľ účastník konania nemohol označiť a predložiť určitý dôkaz, ani súd ho nemohol zadovážiť a vykonať ním dokazovanie. Dovolateľ upriamil pozornosť aj na nevykonanie dokazovania výsluchmi svedkýň I. H. a V. K., ktorými by bolo preukázané, kedy sa dozvedel o konkrétnych dôvodoch prerušenia predmetného konania. K procesnej vade konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. došlo podľa názoru dovolateľa tým, že súdy oboch nižších stupňov vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie v celom potrebnom rozsahu a odvolací súd jeho rozhodnutie nezrušil, ale potvrdil bez doplnenia dokazovania; v nadväznosti na to dospel k nesprávnym právnym záverom. Dovolateľ súdom vytkol aj to, že v konaní o návrhu na obnovu konania sa nedostatočne zaoberali ním nastolenou otázkou, či „ďalšie dokazovanie k základu nároku alebo k predbežným otázkam spoluzavinenia poškodeného, resp. prezumpcie zavinenia škodcu, je možné viesť v ďalšom konaní, predmetom ktorého je zisťovanie výšky nároku bez toho, aby sa musel uplatniť návrh na obnovu konania“. Vyslovil nesúhlas s vysvetlením riešenia tejto otázky súdmi a zaujal svoje stanovisko k rozsahu otázok záväzne vyriešených medzitýmny rozsudkom, ako aj k možnostiam vykonania ďalšieho dokazovania po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z týchto dôvodov žiadal zrušiť tak dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa.

Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Vedľajší účastník sa vo vyjadrení k dovolaniu stotožnil s obsahom a dôvodmi dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Ak dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania zistí, že tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietne ho bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

1. V preskúmvanej veci bolo dovolanie podané proti uzneseniu odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie žalovaného smeruje proti uzneseniu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

2. Dovolanie M. by vzhľadom na to mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k vade tejto povahy, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade vymenovanej v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť

byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné zistenie, že v konaní skutočne došlo k procesnej vade tejto povahy.

Dovolateľ netvrdí, že v konaní o návrhu na obnovu konania došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; existencia týchto väd ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva.

3. Dovolateľ namieta, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Z obsahu dovolania vyplýva možnosť, že dovolateľ namietanú procesnú vadu vyvodzuje z toho, že prvostupňový a odvolací súd mali jeho návrhu vyhovieť a obnovu konania povoliť, lebo tu bolo niekoľko „nových dôkazov“ v zmysle § 228 ods. 1 O.s.p. Pre tento prípad dovolací súd uvádza, že predmetná námietka by sa po obsahovej stránke týkala nesprávnosti právnych záverov súdov, konkrétne v otázke aplikácie § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p. súdmi. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. ale odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti len so znemožnením realizácie konkrétnych procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania, a nie s právnym posúdením veci súdom zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom sa účastníkovi konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie

(viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

4. Dovolateľ tvrdí, že v jeho prípade došlo pri rozhodovaní o návrhu na obnovu konania k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), lebo súdy posudzovali prípustnosť obnovy iba z aspektu jedného z viacerých ním uplatnených dôvodov (so zreteľom na rozhodnutie Okresného úradu v Poprade z 22. mája 2000 č. O. o zastavení konania) a nezaoberali sa ďalšími dôkazmi zakladajúcim prípustnosť a opodstatnenosť obnovy, najmä rozhodnutím Okresného úradu v Poprade zo 6. marca 2000 č. O., ktorým bolo konanie prerušené.

Zo spisu vyplýva, že návrh M. na obnovu konania zo 16. apríla 2010 (č.l. 1 spisu) neobsahuje žiadnu konkretizáciu, v čom majú spočívať dôvody obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p. V „doplnení návrhu“ z 24. mája 2010 (č.l. 14 spisu) sa uvádza, že žalobca v pôvodnom konaní založil do spisu rozhodnutie Okresného úradu v Poprade z 22. mája 2000 č. O. o zastavení konania, z jeho obsahu ale nebolo možné zistiť konkrétne dôvody tohto rozhodnutia; navyše, v čase pôvodného konania zamestnanci tohto úradu nevedeli predmetný spis (do ktorého chcel žalovaný nahliadnuť) nájsť a až v roku 2010 sa žalovaný oboznámil s jeho obsahom.

K tejto argumentácii žalovaného je potrebné uviesť nasledovné:

Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozsudku napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 O.s.p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 15/2000).

Zákon stanovuje na podanie návrhu na obnovu konania subjektívnu a objektívnu

lehotu. Subjektívna lehota na podanie tohto návrhu je 3-mesačná; jej začiatok plyní od času, keď sa ten, kto obnovu navrhuje, dozvedel o dôvode obnovy alebo keď mohol dôvod obnovy uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je 3-ročná a začína plynúť od okamihu, kedy obnovou napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; po uplynutí 3-ročnej lehoty môže byť návrh na obnovu podaný len v prípadoch uvedených v § 230 ods. 2 O.s.p. Obe lehoty (subjektívna i objektívna) sú lehotami zákonnými a nie je možné ich predĺžiť ani skrátiť.

Konanie o obnove prebieha v dvoch fázach. V prvej z nich (*iudicium rescindens*) súd skúma, či je obnova konania procesne prípustná; návrhu na obnovu konania v tejto fáze súd buď vyhovie alebo ho zamietne. Druhá fáza (*iudicium rescissorium*) predstavuje nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci. Jedným z predpokladov procesnej prípustnosti návrhu na obnovu konania, na ktoré sa zameriava súd v prvej z uvedených fáz, je medziiným existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré ten, kto navrhuje obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), a ďalej možnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). V oboch prípadoch je procesná prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku podmienená tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania, nemal žiadny podiel na tom, že sa v pôvodnom konaní nemohli použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, prípadne že sa nemohli vykonať dôkazy. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie a na splnenie svojej dôkaznej povinnosti v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p., avšak v pôvodnom konaní nimi nenavrhol vykonať dokazovanie.

O možnosť vykonania dôkazov, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 228 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), ide vtedy, keď účastník v pôvodnom konaní síce označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak ním navrhnuté dôkazy nemohol súd vykonať z dôvodu prekážok objektívneho charakteru. Nemožnosťou použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy bez svojej viny v pôvodnom konaní sa rozumie nemožnosť vykonať dokazovanie súdom v občianskom súdnom konaní alebo nemožnosť označiť či predložiť tieto skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy účastníkom konania voči súdu (viď R 19/1975). Ustanovenie § 228 ods. 1 písm. b/ O.s.p. sa vzťahuje na prípady, v ktorých účastník konania tieto dôkazy voči

súdu v pôvodnom konaní použil (dôkazy označil a navrhol ich vykonanie), nemohli byť ale súdom (ktorý vykonáva dokazovanie – vid' § 122 ods. 1 O.s.p.) vykonané preto, lebo tomu bránila nejaká objektívna prekážka.

V zmysle vyššie uvedeného je z pohľadu dovolacieho súdu plne opodstatnená argumentácia súdov nižších stupňov akcentujúca to, že žalovaný už v pôvodnom konaní mal vedomosť o konaní pred Okresným úradom v Poprade č. O.. Vedel, ktorý orgán, v akej veci, s akými účastníkmi a pod akou spisovou značkou vedie toto konanie (dokonca mal k dispozícii rozhodnutie o zastavení predmetného konania z 22. mája 2000 č. O.). Pokiaľ žalovaný v doplnení návrhu na obnovu konania (č.l. 16 spisu), na ktoré poukázal aj v dovolaní, označil za určujúci dôvod pre nesplnenie „základného predpokladu výstavby bytov“ nevydanie územného rozhodnutia a žalobcu za subjekt zodpovedný za tento stav, je nespochybniteľným faktom, že o nesplnení tohto „základného predpokladu“ získal žalovaný vedomosť už z rozhodnutia o zastavení konania pred okresným úradom, ktoré z hľadiska časového nasledovalo až po rozhodnutí o prerušení tohto konania.

Dovolateľ poukazuje na to, že až v roku 2010 sa oboznámil s obsahom spisu Okresného úradu v Poprade č. O., nepopiera ale, že už v pôvodnom konaní vedel o konaní pred okresným úradom tejto spisovej značky. Záver súdov nižších stupňov o neprípustnosti obnovy konania je preto opodstatnený – žalovaný už v pôvodnom konaní mohol tento spis označiť za dôkazný materiál; už v pôvodnom konaní mal procesnú možnosť navrhnúť vykonanie dokazovania predmetným spisom, prípadne inými dôkazmi viažucimi sa na jeho obsah. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je v tomto zmysle rozhodujúca sama existencia spisu a procesnú možnosť označiť ho za dôkaz, nie konkrétne rozhodnutie tvoriace jeho súčasť a otázka, či žalovaný o tomto rozhodnutí a jeho dôvodoch vedel. Subjektívny, ničím nepodložený predpoklad žalovaného o tom, ako a s akými výsledkami by asi prebiehalo dokazovanie súdom, pokiaľ by predmetný spis označil za dôkaz, nie je z uvedeného hľadiska právne významný. Na podstate tohto právneho záveru dovolacieho súdu (aj so zreteľom na to, čo žalovaný sám označil za nesplnenie „základného predpokladu výstavby bytov“), nemôže nič zmeniť skutočnosť, že žalovaný mal údajne vedomosť iba o vydaní (neskoršieho) rozhodnutia o zastavení konania, nie však (ako tvrdí) aj o vydaní skoršieho rozhodnutia o prerušení predmetného konania a dôvodoch tohto rozhodnutia. Dovolací súd sa preto nestotožnil s jeho názorom, že z hľadiska existencie dôvodu obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p. nie je významné to, že žalovaný vedel o konaní pred Okresným

úradom v Poprade č. O., ale to, že nepoznal obsah rozhodnutia tohto úradu a dôvody vedúce k prerušeniu konania.

K tejto časti odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu treba dodať, že v danom prípade išlo o návrh na obnovu konania, ktorým bol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vydaný v sporovom konaní. Ide o druh civilného procesu, v ktorom zodpovednosť za výsledok konania spočíva predovšetkým na účastníkoch konania. Ide o zásadu, ktorá sa označuje ako „vigilantibus iura“ („každý nech si stráži svoje práva“), z ktorej okrem iného vyplýva priama závislosť ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania od ich súčinnosti.

5. Vychádzajúc z obsahu dovolania a s prihliadnutím na dovolateľom zvolené formulácie možno uzavrieť, že ostatné dôkazy (výpovede svedkov a listiny, na ktoré žalovaný poukázal v dovolaní) mali mať iba sekundárny význam – v ich prípade nešlo ani podľa vysvetlenia žalovaného o „novú okolnosť“, iba o dôkazy, ktorými malo byť preukázané, že sa o „novej okolnosti“ (dôvodoch prerušenia konania pred okresným úradom) dozvedel až v roku 2010. Pokiaľ ale účastník zo svojej viny neuplatnil určitú skutočnosť v pôvodnom konaní, je vylúčený aj s dôkazmi, ktoré majú túto skutočnosť preukázať (R 72/1954).

6. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že procesným postupom súdov nižších stupňov nedošlo v prípade žalovaného k odňatiu možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).

I keď právne závery súdov nižších stupňov o podaní návrhu na obnovu konania po uplynutí subjektívnej lehoty v zmysle § 230 ods. 1 O.s.p. nie sú v danom prípade celkom primerané, lebo rozhodujúcim bolo nepreukázanie existencie nových skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, je z pohľadu dovolacieho súdu správna výsledná právna úvaha súdov, že neboli splnené predpoklady pre obnovu konania.

7. Dovolateľ napadol uznesenie odvolacieho súdu „v celom rozsahu“, to znamená, že napadol aj jeho výrok o trovách konania. Procesnú prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania ale vylučuje priamo zákon – vid' § 239 ods. 3 O.s.p. Navyše, v danom prípade je napadnutým zrušujúci výrok uznesenia odvolacieho súdu, proti

ktorému je dovolanie prípustné iba z dôvodov uvedených v § 237 O.s.p. (viď R 34/1995). Keďže ani pri rozhodovaní o trovách konania nedošlo k procesnej vade konania vymenovanej v § 237 O.s.p., je dovolanie žalovaného procesne neprípustné aj v tejto časti.

8. Podľa názoru dovolateľa došlo k procesnej vade konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. tým, že súdy oboch nižších stupňov vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Procesná vada, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie, je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní. Sama táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá.

9. Obdobne nesprávne právne posúdenie veci, ktoré dovolateľ súdom tiež vytýka, je relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktorý ale nezakladá prípustnosť dovolania.

10. Pokiaľ dovolateľ namieta, že v konaní o návrhu na obnovu konania sa súdy nedostatočne zaoberali ním nastolenou otázkou, či „ďalšie dokazovanie k základu nároku alebo k predbežným otázkam spoluzavinenia poškodeného, resp. prezumpcie zavinenia škodcu, je možné viesť v ďalšom konaní, predmetom ktorého je zisťovanie výšky nároku bez toho, aby sa musel uplatniť návrh na obnovu konania“, dovolací súd uvádza, že vo fáze občianskeho súdneho konania označenej ako *iudicium rescindens* sa môžu (a aj v danej veci sa mali) riešiť iba právne otázky týkajúce sa prípustnosti návrhu na obnovu konania.

11. Pri skúmaní prípustnosti dovolania žalovaného bolo zistené, že tento opravný prostriedok žalovaného nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a nepreukázala sa žalovaným tvrdená existencia procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní bol procesne úspešný žalobca a vzniklo mu právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca v dovolacom konaní nepodal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto mu dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. augusta 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková